

555. Husby-Lyhundra kyrka.

Pl. 122.

Litteratur: S. B. F. Jansson, Rapport till Riksantikvarien 16/5 och 22/7 1944.

Kantor B. Bernhardsson vid kyrkskolan meddelade i jan. 1944, att ett runstensfragment föregående år blivit påträffat på skolgården under grävning för en vattenledning. Fragmentet låg ung. 75 m. SV om kyrkan och 12 m. Ö om skolhusets sydöstra knut. Det visade tjärfläckar, varför det tidigare torde ha legat invid någon byggnad med tjärat tak. Fragmentet förvaras nu, jämte U 549—554, i kyrkans vapenhus.

Gråbrun sandsten. $0,44 \times 0,23$ m. Tjocklek 11 cm. Fragmentet utgör övre delen av en runsten, varav dock själva toppen avslagits. Det kan knappast äga samband med något av de övriga runstensfragmenten, som blivit funna kring kyrkan. Ristningen är djupt huggen. I ena kanten är den dock hårt sliten.

Inskrift:

... mer - ... broþ - ...
 5 10

... mæ[r^{ki}] ... broð^{ur} ...

Till läsningen: Av r. 1 återstår endast hst:s nedre del. Sk efter r. 1 består möjligen av två punkter. 3 e är tydligt stunget. Av r. 5, som sannolikt varit k, återstår endast hst:s övre hälft. Av 6 b återstår endast hst:s nedre hälft samt ett svagt men säkert spår av nedre bst. 9 þ har förlorat övre delen. Av följande runa finnes endast ett kort stycke av en rak stav i behåll.

556. Husby-Lyhundra kyrka.

Litteratur: S. B. F. Jansson, Inventeringsrapport 1936 (ATA).

Ett litet runstensfragment fanns vid S. B. F. Janssons inventering 1935 »vid norra kyrkavägen», bakom U 541. Det har senare icke kunnat återfinnas. Någon avbildning finnes icke. Sandsten. $0,21 \times 0,15$ m.

Inskrift:

... st ...

Anm. R. Dybeck meddelar i *Runa* (fol.) 1, s. 59, i samband med omnämnande av U 531 och U 548, följande om ett par av honom 1870 funna runstensfragment: »Tre smärre stycken af två särskilde runstenar funnos ock under kyrkgolfvet, hvilket då omlades. Två af dem höra antagligen till B 248 [U 540], hvilken jag äfven lät aftäcka.» Inskrifter äro icke kända. Fragmenten äro numera förkomna. Att Dybeck förmodat, att de tillhört runstenen U 540, visar, att de varit av sandsten.

557. Prästgården, Husby-Lyhundra sn.

Litteratur: L 609. UFT h. 2 (1872), s. 33.

Avbildning: J. G. Liljegren, Fullständig Bautil (ATA), n:r 607.

Enligt Liljegrens *Runurkunder* (L 609) fanns ett runstensfragment i »Prestgårdens köksspis». Liljegren hänvisar som källa för denna uppgift till C. Hagelbergs teckningar. En blyertsteckning av fragmentet finnes också i Liljegrens *Fullständig Bautil*, fastän felaktigt inklistrad under n:r 607. Fragmentet är numera försvunnet och har förgäves eftersökts.

Inskrift (enligt teckning i *Fullständig Bautil*):

... - tu stin ⁵ p ...

... [ræis]tu stæin þ[enna] ...

»... reste denna sten ...»

558. Prästgården, Husby-Lyhundra sn.

Pl. 123.

Litteratur: E. Brate, Anteckningar 1915 (ATA).

Äldre avbildning: Brate foto 1915 (ATA).

»På prästgårdens gårdstomt låg ett stycke av en runsten i gräset vid vishuset,» antecknar Brate 1915. Intet är f. ö. bekant om huru stenen har blivit funnen. Den befinner sig fortfarande på samma plats, 16 m. SSV om ingången till prästgården.

Ljusgrå granit. Höjd 0,59 m., bredd 0,24 m. Ristningslinjerna äro synnerligen breda och djupa.

Inskrift:

... - - a + ⁵ant + ¹⁰sib ... - uk + ¹⁵rakn ... ²⁰gyriþar

Till läsningen: Längst ned på stenens vänstra sida finnes en bågböjd bst; r. 1 har varit **p** eller **b**. Därefter större delen av en rak stav; t. h. om denna är stenytan förstörd; sannolikt har dock ingen bst funnits här. 3 **a** är så gott som helt bevarat. Det följande är fullt klart t. o. m. 9 **b**. Därefter finns på stenens topp intet säkert spår av runa. 11 **u** är klart; framför denna runa finns en obetydlig rest av en stav (trol. **a**). 15 **k** är icke stunget. 17 **g** och 18 **y** äro tydligt stungna.

Fragmentet har tillhört en sten, som troligen har varit hög och smal. På båda sidor har inskriften gått ända ut i stenens ytterkant, utan ramlinje. Nedtill finnas rester av ett ornament, som säkerligen har tillhört huvudet på ett rundjur.

4—6 **ant** kan knappast vara annat än ordet *and* 'ande'. Det är frestande att förbinda detta med genitiven 17—23 **gyriþar**. Detta skulle innebära, att inskriften börjar med 7—16 **sib ... - uk + rakn** och alltså är att läsa i följande ordning:

sib ... - uk + rakn ... - a + ant + gyriþar

Sibb[ð] ok Ragn- ... and Gyriðar.

»Sibbe och Ragn- ... Gyrids ande.»

Framför 4—6 **ant** väntar man ett *hialpi* eller *hialpin*. R. 1—2 kunna ha varit **bi**, och 3 **a** är möjligen fel för **n**.

Om namnet *Sibbi* se Sö 183, om *Gyrið(r)* U 77.

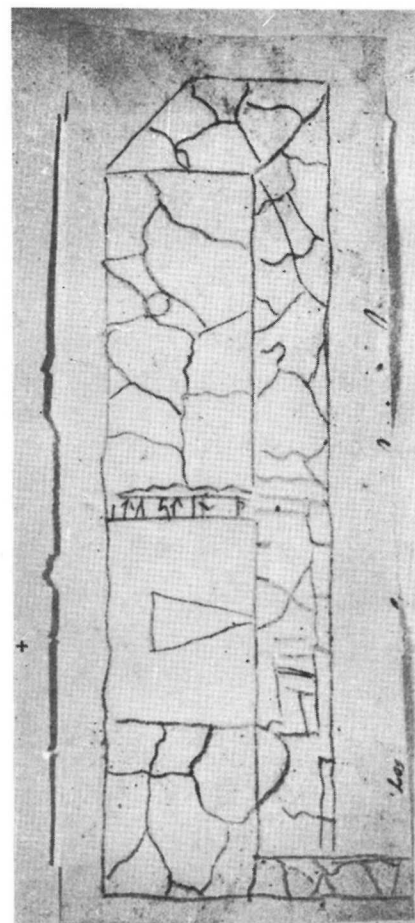

Fig. 293. U 557. Prästgården, Husby-Lyhundra sn. Efter teckning i Liljegren, *Fullständig Bautil*.